

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI
RIJASET ISLAMSKE ZAJEDNICE
VIJEĆE ZA FETVE/ FETVE-I MEDŽLIS
مجلس الفتاوى في البوسنة و الهرسك

Broj: 27/07

Datum: 25. zu-l-ka'de 1428. h.g./ 5. decembar 2007.

Vijeće za fetve Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini na svojoj 8. redovnoj sjednici održanoj u Sarajevu 3. decembra 2007. godine, odnosno 23. zu-l-ka'de 1428. h. godine, na osnovu izloženog referata fetva-i emina dr. Enesa Ljevaković na temu «Zamjenjivanje u hadždžu – bedeluk» i provedene diskusije, a povodom zahtjeva Rijasetu Islamske zajednice u BiH da razmotri ovo pitanje, donijelo je slijedeću

FETVU

Osoba koja putuje na hadždž u sastavu organizacionog osoblja angažovanog od strane Rijasetu Islamske zajednice u BiH (vodiči, ljekari i sl.), ukoliko obavlja hadž za drugu osobu kao bedel, dužna je uplatiti sredstva primljena na ime bedeluka u svrhu organizacije putovanja na hadždž. Jedan od uvjeta valjanosti obavljanja hadždža za drugo lice jeste da sve, ili većinu troškova hadždža finansira naručilac bedeluka (v. Ibn Abidin, Hašija Redul- muhtar, 2/600). Prema tome, nije ispravna praksa da vodiči, ljekari i drugo od Rijasetu angažovano osoblje obavljaju bedeluk, a da Rijaset finansira troškove njihovog putovanja i boravka na hadždžu.

Nije ispravna praksa bezuvjetnog angažmana bedela iz Mekke, budući da je jedan od uvjeta valjanosti bedeluka da bedel obavi hadždž iz mjesta odakle je lice koje odmjenjuje ukoliko jedna trećina zaostavštine umrle osobe pokriva troškove puta (ili veći dio pa i cijela zaostavština po odobrenju nasljednika). Ukoliko to nije dovoljno, onda iz mjesta

odakle je moguće finansirati putovanje sa raspoloživom imovinom (v. Ibn Abidin, Hašija Redul- muhtar, 2/600).

Nije dozvoljeno obaviti hadždž za drugu osobu prije nego se obavi za sebe. Poslanik (s.a.v.s.) je čuo nekog čovjeka koji nijeti hadždž za Šubrumu, te ga je upitao: «A ko je Šubruma?». «Moj brat ili prijatelj», odgovorio mu je. «Da li si obavio hadždž za sebe?», priupitao ga je Poslanik (s.a.v.s.). «Ne», odgovorio mu je čovjek. «Obavi hadždž prvo za sebe, pa onda za Šubrumu!», rekao mu je Poslanik (s.a.v.s.) (Ebu Davud, hadis br. 1811, Ibn Madže, hadis br. 2903, Bejheki, 4/336).

U cilju zaštite ustanove bedeluka od moguće zloupotrebe i komercijalizacije, Vijeće za fetve predlaže Rijasetu Islamske zajednice u BiH da donese pravilnik kojim će ona biti regulisana.

Dostavljeno:

- Sekretarijat Rijasetu IZ-e
- Ured za hadždž
- Vjersko-prosvjetna služba Rijasetu IZ-e
- a/a

Fetva-i emin:

Dr. Enes Ljevaković